

Atte Harjanne vihr

Kirjallinen kysymys Naton ilmastomuutoksen ja turvallisuuden osaamiskeskuksen toimintaan osallistumisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Kanadan Montrealissa toimii Naton ilmastomuutoksen ja turvallisuuden osaamiskeskus NATO Climate Change and Security Centre of Excellence (CCASCOE). Osaamiskeskus perustettiin vuonna 2023 ja se akkreditoitiin yhdeksi Naton osaamiskeskuksista keväällä 2024. Isäntämaa Kanadan ohella keskuksen toiminnassa on mukana 11 muuta Nato-maata, mukaan lukien Pohjoismaat Tanska ja Norja. Keskuksen tavoitteena on toimia ilmastomuutoksen ja ilmastoturvallisuuden kansainvälisenä osaamiskeskuksena ja tukea tällä osaamisellaan Naton ja sen jäsenmaiden toimintakykyä, valmiutta ja pelotetta.

Ilmastomuutoksen turvallisuusvaikutukset ovat monialaisia ja kiistattomia. Ilmastomuutos vaikuttaa laajasti infrastruktuuriin, logistiikkaan, elinkeinoihin, puolustukseen, huoltovarmuuteen ja talouteen. Pelkkä lämpeneminen muuttaa olosuhteita jo merkittävästi, minkä ohella sen aiheuttamat peruuttamattomat keikahduspisteiden ylitykset — kuten AMOC-kiertoliikkeen romahdaminen — voivat aiheuttaa rajuja, nopeita ja pysyviä muutoksia.

Ilmaston kuumeneminen on erityisen nopeaa arktisella alueella ja sen liepeillä, mikä tekee ilmastoturvallisuudesta erityisen tärkeän näkökulman Suomelle. Ilmastomuutoksen merkitys turvallisuusympäristön kehitykselle on nostettu esiin myös hallituksen ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa ja puolustusselonteossa.

Mahdollisimman kattava tietopohja ilmastomuutoksen turvallisuusvaikutuksista ja tämän tiedon huomioiminen ja hyödyntäminen Naton päätöksenteossa on Suomen etu. Suomesta löytyy myös ilmastoturvallisuuden kansainvälistä asiantuntemusta.

Suomen aseman huomioiden osallistuminen Montrealin osaamiskeskuksen toimintaan olisi luontevaa ja tiivistäisi yhteistyötä keskeisten liittolaisten kanssa maamme kannalta tärkeässä aihepiirissä. Osallistumisen edellyttämä taloudellinen panostus olisi varsin maltillinen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus valmis harkitsemaan Suomen osallistumista Naton ilmastomuutoksen ja turvallisuuden osaamiskeskuksen (CCASCOE) toimintaan?

Kirjallinen kysymys KK 403/2025 vp

Helsingissä 20.11.2025

Atte Harjanne vihr